

عنوان مقاله:

ماهیت دیبای شوشتر از منظر منابع مکتوب (خاستگاه، مراکز تولید، نقش و کاربرد)

محل انتشار:

مجله هنرهای زیبا: هنرهای تجسمی، دوره 3، شماره 45 (سال: 1390)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

احسان پورابریشم - دانشجوی کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه تربیت مدرس

فریناز فربود - استادیار گروه طراحی پارچه و لباس، دانشکده هنر، دانشگاه الزهرا(س)،

خلاصه مقاله:

ظرافت و عمر کوتاه منسوجات نسبت به دیگر مواریث فرهنگی سرزمین ایران، موجب شده است که بسیاری از یافته های باارزش درگذر قرون از میان رفته و امکان بررسی عینی آنها میسر نشود؛ از این روی تنها با اطلاعات برجای مانده در منابع مکتوب و نیز بازنمایی ها بر روی دیگر آثار هنری، می توان به شناختی نسبی از آنها رسید. مقال حاضر با هدف جستجو پیرامون خاستگاه و ماهیت پارچ؟ موسوم به دیبای شوشتری، که اکنون نمونه ای از آن برجای نمانده است، به واکاوی مستندات تاریخی در متون منظوم و منثور می پردازد و می کوشد تا با استفاده از این شواهد توصیفی، تحلیلی تاریخی و الگویی تصویری از دیبای شوشتری ارائه نماید. شواهد نشان می دهد بافت دیبای شوشتری، از دور؟ شاپور دوم ساسانی آغاز شده و پس از اسلام توسعه یافته است. این پارچ؟ ابریشمین الوان و زربفت دارای بافت سرزه (کج راه) و اغلب به رنگ های سبز و ارغوانی تولید می شد و به احتمال قریب به یقین نقشمایه های نمادین منسوجات ساسانی را بر خود داشته است. دیبای شوشتری همواره مورد توجه خلفا و فرمانروایان ایرانی بود و به صورت طراز، خلعت و مالیات مبادله می شد. زوال این منسوج شاهانه را می توان در سده های هفتم و هشتم هجری، مقارن با حمل؟ مغول به ایران دانست.

کلمات کلیدی:

بافت، دیبا، شوشتر، منسوجات ساسانی، نقشمایه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1775162>

